

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LUKSIA, LÄNSI-UUDENMAAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakkoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä (myöhemmin Luksia) on käynyt kattavat verkosto- ja sidosryhmäkeskustelut sopimusluonnoksen valmisteluvaiheessa. Haastatteluihin ja keskusteluihin osallistuivat mm. Lohjan kaupungin yrityspalvelut, Vihdin kunnan elinkeinopalvelut, Siuntion kunta, Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialue LUVN, Lohjan Yrittäjät, Microsoft Oy, Sappi Finland Operations Oy, Nobina Oy, Tavana Palvelut Oy, GPV Finland Oy, Autoklinikka Oy ja X-Sec Group Oy.

Keskustelut muiden järjestäjien ja sidosryhmien kanssa:

- Toiminnanohjauskokeilu Uusimaa-tapaaminen (osallistujat: Luksia, Helsingin kaupunki (myöhemmin Stadin AO), Espoon seudun koulutuskuntayhtymä (myöhemmin Omnia), Vantaan kaupunki (myöhemmin Varia), Live-säätiö sr. ja Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä (myöhemmin Keuda)
- Haaga-Helia ja Luksia, yhteistyötapaaminen
- Länsi-Uudenmaan järjestäjien pyöreä pöytä (osallistujat: Axxell Utbildning Ab (myöhemmin Axxell), Kanneljärven kansanopiston kannatusyhdistys ry, Kellosepäntaidon Edistämissäätiö sr., Kolmen kampuksen urheiluopisto Oy, Live-säätiö sr., Luksia ja Omnia)
- Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry./ KOJO-verkoston kokous
- Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry. / Johdon foorumi 4.2.2026
- Yritysverkoston kokous (osallistujat: Luksia, Vihdin kunta, Lohjan kaupunki, Kirkkonummen, Vihdin ja Siuntion työvoimapaalvelut, Länsi-Uudenmaan Yrityskummit ry, Karkkilan yrittäjät ry., Lohjan yrittäjät ja Uudenmaan yrittäjät, Leader Ykkösakseli, Lohja-Karkkila Työllisyyspalvelut, Uudenmaan Elinvai-makeskus, Keuke, Lohjan nuorkauppakamari)
- Länsi-Uudenmaan kauppakamari / Osaamis- ja työvoimavaliokunnan kokous (osallistujat: Luksia (pj.), Axxell, Lärkkulla, Laurea, Yrkeshögskolan Novia, Raaseporin kaupunki, Eezy VMP, Mirka Oy, Metsä Group, Blastr, SBA Interior Oy, 7-Steel Finland Oy, Geberit Investment Oy, NMC Termonova, Fiskars Finland Oy Ab, Salcast Oy, Forcit Oy Ab, Helkama, Sappi Finland Kirkiemi, Sisu Auto, Visko Teepak OY Ab)
- Lohjan elinkeino-ohjelman valmistelu (Lohjan kaupunki, Luksia)
- TE-ohjausryhmän kokous (osallistujat: Lohja-Karkkilan työllisyysalue, kaupunkien johtajat ja Luksia)

2. Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

- työllisyyden ja osaamisen vahvistuminen
- elinvoiman vahvistuminen
- hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistuminen

b) Toiminnalliset tavoitteet

- Oppivelvolliset opiskelijat: perustutkintojen suorittaneiden määrä kasvaa
- Luksia tarjoaa oppivelvollisille lähiovetusta ja ohjausta pääsääntöisesti viitenä päivänä viikossa vähintään 14 h / osp ja 30 h / vko.
- Työikäiset opiskelijat: tutkinnon tai tutkinnonosien suorittaneiden määrä kasvaa
- Aloittaneet opiskelijat: koulutuksesta eroaminen/eronneeksi katsominen vähenee
- Lisätään työpaikalla järjestettävää koulutusta: kasvatetaan koulutus- ja oppisopimusten määrää
- Työpaikkaohjaus: kehitetään ohjauksen raportointia ja seuranta (oppi- ja koulutussopimus), opettajan ohjausvierailut työpaikalla, yhteydenotot ja vastuullisen työpaikkaohjaajan antama ohjaus.
- Näytöt: työelämän aidoissa ympäristöissä annettujen näyttöjen (erityisesti tekniikan alat), määrä kasvaa
- Jatko-opinnot: hakeutuminen korkeakouluopintoihin (AMK) perustutkinnon suorittamisen jälkeen kasvaa
- Työllistyminen: Luksian koulutusten kautta työllistyminen kasvaa
- Työelämälähtöiset koulutukset: tarjonta jatkuvan haun koulutuksissa kasvaa (tutkinnonosat, tutkinnot)
- Henkilöstön osaaminen ja työn organisointi paranee (erityisesti työpaikalla järjestettävän koulutuksen ohjauksessa)
- Tietovarannot: hyödyntäminen tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi paranee

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

Oppivelvolliset ja yhteishaku

- Kehitetään ura- ja opinto-ohjausta perusopetuksen kanssa

Työikäiset

- Vahvistetaan aikuisväestön palvelu- ja koulutuspolkuja sekä lisätään koulutustarjontaa (mm. kotokoulutuksesta valmentaviin koulutuksiin ja edelleen ammatillisiin opintoihin)

Henkilöstön osaaminen ja riittävyys

- Tiimiorganisaatioon siirtyminen, tarkennetaan vastuutehtäviä ja koulutetaan tehtävien mukaiseen osaamiseen sekä aloitetaan mentorointimalli, jolla tuetaan kelpoisuuteen tähtääviä opintoja ja joka tukee uuden opettajan pedagogista osaamista ja opettajuuteen kasvamista

Luovutaan koulutusaloista

- Hieronnan ammattitutkinto (Lohja), vuoden 2026 loppuun mennessä
- Taideteollisuusalan perustutkinto, puusepän osaamisala (Vihti), vuoden 2028 loppuun mennessä
- Elintarvikealan perustutkinto (Lohja), vuoden 2028 loppuun mennessä.

Keskeytetään koulutusaloja tai tarkastellaan toimintaedellytyksiä uudelleen

- Eläintenhoidon ammattitutkinto Vihti, ravintola- ja cateringalan koulutukset Vihti, Espoon ja Kirkkonummen toimipisteiden koulutusalat ja toiminta

Lisätään koulutusaloja ja tarjontaa

- Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto, Ravintola- ja cateringalan perustutkinto, Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto: kehitetään vahvistetun kielituen malli
- Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, aloitetaan tutkinnonosa: Lapsen kasvun hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen (40 osp), työllistyvyyden paraneminen ammattitutkinnon suorittajilla

Laajennetaan koulutusvalikoimaa työvoiman saatavuuden varmistamiseksi ja työllistymisen tehostamiseksi. Kehitetään koulutuksia palvelemaan paremmin heikon suomen kielen taidon omaavia opiskelijoita lisäämällä edellä mainittuihin, alueelle hyvin työllistäviin koulutuksiin enemmän kielitukea. Kehitetään opiskelijoiden polkua valmentavista koulutuksesta kohti tutkinnon suorittamista (polku: kotoutumiskoulutus - Tuva-koulutus - ammatillinen tutkinto – työllistyminen).

Oppivelvolliset opiskelijat: Turvallisuusalan perustutkinto, kehitetään koulutusta (mm. drone- ja elektroninen valvonta). Turvallisuusosalta työllistyy hyvin Luksian toiminta-alueelle, mutta koulutusala kärsii ensisijaisten hakijoiden vähydestä. Kehitetään turvallisuusalan perustutkintoa hakijoita houkuttelevampaan ja entistä työllistävämpään suuntaan, lisäämällä koulutusta esimerkiksi dronevalvontaan ja elektroniseen valvontaan. Tämä toimii myös opiskelijoiden työllistymisen lisätukena, näiden osaamisten ollessa nykyisessä turvallisuustilanteessa entistä tärkeämpiä turvallisuusosalalla.

Oppivelvolliset ja aikuiset opiskelijat: Rakennusalan perustutkinto: lisätään volyyymia maanrakennuskoneen kuljetuksen osaamisalalla, Logistiikan perustutkinto: lisätään volyyymia kuljetuspalvelujen osaamisala, Energia-alan ammattitutkinto: lisätään tutkintotarjontaan.

Alueen käynnistyvien infrastruktuurihankkeiden (mm. Länsirata) myötä kasvaa tarve työvoimalle. Työvoiman tarve on suurta Uudellamaalla myös datakeskushankkeiden ja vihreän teollisuuden keskuksen (Inkoo) hankkeen vuoksi. Työvoiman kysynnän kasvuun vastataan lisäämällä koulutusmääriä mm. rakennusalan perustutkinnon maarakennusalan osaamisalalla ja avataan jo työssä oleville sähköalan osaajille energia-alan ammattitutkintokoulutus, josta löytyy tutkinnon osat rata- ja datakeskustyömailla tarvittaviin sähkötöihin. Isot hankkeet työllistävät myös logistiikan kuljetusalan työntekijöitä, joiden koulutusmääriä kasvatetaan.

Muut uudet koulutustuotteet ja koulutusten kehittämistoimet

- **Talotekniikan ammattitutkinto, kylmäasennuksen osaamisala:** Avataan tarjontaan talotekniikan ammattitutkintokoulutuksen kylmäasennuksen osaamisala. Koulutuksen kysyntä on alueellisesti ja valtakunnallisesti suurta.

- **Tieto- ja viestintäteknikan perustutkinto, elektroniikka-asettaja:** Avataan tieto- ja viestintäteknikan perustutkintoon kodinkone-, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden korjaajakoulutus elektroniikka-asettajan osaamisalalle. Näin parannetaan ohjelmistokehittäjäkoulutuksen huonoa työllistävyttä (vähennetään ohjelmistokehittäjäkoulutusta) ja vastataan EU:n korjausoikeus –direktiiviin, joka lisää elektroniikka-asettajien osaamistarvetta. Työllistymismahdollisuuksia ko. koulutukselle ovat esim. pienkoneiden korjaaja ja kodin elektroniikan korjaaja - joko työntekijänä tai itsenäisenä yrittäjänä. Koulutus voi toimia hyvin myös maahantulijoiden työllisyyttä tukevana osaamisalana.
- **Maarakennusalan ammattitutkinto:** Ennakoidaan työvoiman kysynnän kasvua tulevien infra- ja rakennushankkeiden vuoksi. Luksialla on laaja osaaminen maarakennusalan ammattitutkinnon kouluttamiseen ja kaikki osaamisalat ovat työllistäviä. Tätä tukee Luksialla jo oleva logistiikka-alan koulutus. Ammattitutkinto soveltuu työttömänä oleville jo perustutkinnon suorittaneille (esim. talonrakentaja), joka päivittää osaamisensa maarakennusalan tutkintoon.
- **Kone-tuotantotekniikan perustutkinto, kaikki osaamisalat:** Kasvatetaan opiskelijamäärää ensimmäistä tutkintoa opiskeleville ja jatkuvan haun kautta tuleville täydennyskoulutusta tarvitseville opiskelijoille. Ala on työllistävä Länsi-Uudenmaan alueella ja jatkossa mm. isot infrastruktuurihankkeet, kasvattavat alan työntekijöiden tarvetta. Koulutus tuottaa osaajia metalliteollisuuden ja merenkulkuklusterin työvoimatarpeisiin.
- **Elintarvikealan perustutkinto, elintarviketeknologian osaamisala:** Vähennetään heikosti alueelle työllistävää leipuri- kondiittorikoulutusta. Selvitetään kaudella työvoimatarpeet ja mahdollisuudet lisätä koulutustarjontaan elintarviketeknologian osaamisala.
- **Ammattikorkeakouluväylät:** Kehitetään AMK-Highway väylää lisäämällä kohdennettuja valinnaisia YTO-opintoja ja tarjotaan opiskelijoille paremmat edellytykset tulokselliseen hakeutumiseen ja opiskeluun ammatillisen tutkinnon jälkeen. Pyritään kasvuun ammattikorkeakouluun hakeutuvien opiskelijoiden määrässä. Selvitetään yhdessä jäsenkuntien kanssa mahdollisuutta tekniikan alan AMK-koulutusten järjestämiseen Luksian ensisijaisella toiminta-alueella.

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026-2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027-2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

Tila- ja kiinteistöohjelma

Luksian tavoitteena on tarjota laadukkaita, tarkoituksenmukaisia ja tulevaisuuden osaamistarpeita vastaavia oppimisympäristöjä opiskelijoille ja henkilöstölle. Tilat ja kiinteistöt muodostavat toiseksi suurimman kustannuserän ja niiden pitkäjänteinen kehittäminen on talouden ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta välttämätöntä. Laaditaan tila- ja kiinteistöohjelma, jonka keskiössä ovat energiatehokkuuden merkittävä parantaminen, tilojen käytön tehostaminen, oppimisympäristöjen tarkoituksenmukaistaminen, investointi- ja hankintaprosessien taloudellinen optimointi.

Maanrakennus ja logistiikka

Länsi-Uudenmaan toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa. Pääkaupunkiseudun ja kehyskuntien väestönkasvu sekä vilkas väylä- ja teollisuusrakentaminen lisäävät osaavan työvoiman tarvetta. Alueella on käynnissä laajoja kehityshankkeita kuten, datakeskusrakentamisen hankkeet (Vihti, Kirkkonummi), Joddbölen vihreän teollisuuden keskus (Inkoo) sekä liikennejärjestelmän infra- ja väylärakennustyöt. Lisäksi Länsirata-hankkeen arvioitu aloitus vuoden 2027 jälkeen kasvattaa merkittävästi maarakennus- ja logistiikka-alan osaajatarpeita. Luksia vastaa alueen kasvaviin työvoima- ja osaamistarpeisiin ja vahvistaa maarakennus- ja logistiikka-alan koulutusta sekä syventää yhteistyötä yritysten kanssa.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Tila- ja kiinteistöohjelma	0	150 000	0	0	150 000
Maanrakennus ja logistiikka	200 000	160 000	160 000	0	520 000
YHTEENSÄ €	200 000	310 000	160 000	0	670 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

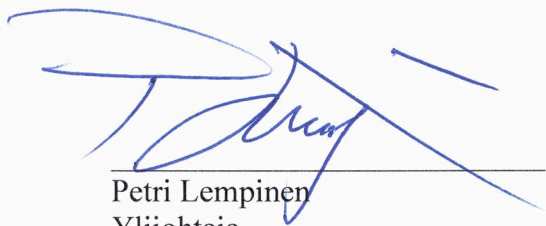
Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

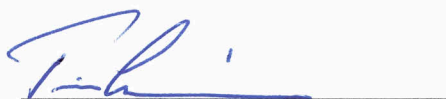
Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–4.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Timo Hakkarainen
Kuntayhtymän johtaja
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä